

здійснюють або здійснюють не в повному обсязі свої повноваження, у 2017 році : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 18.12.2017 р. № 929-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-rozpodil-nerozpodilenih-vidatkiv-osvitnoyi-subvenciyi-dlya-teritorij-doneckoyi-ta-luganskoyi-oblastej-na-yakih-organi-derzhavnoyi-vladi-timchasovo-ne-zdijsnyuyut-abo-zdijsnyuyut-ne-v-povnomu-obsyazi-svoyi-povnovazhennya-u-2017-roci>.

7. Меморандуму про взаєморозуміння між Міністерством освіти і науки України та фондом TheLEGOFoundation. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/profesijna-skarbnichka/proekt-lego-spriyannya-osviti-v-ukrayini>.

8. Велике будівництво : Програма Президента України. URL: <https://bigbud.kmu.gov.ua>.

Добошук Людмила Русланівна
Студентка I курсу магістратури
Західноукраїнського національного університету

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

На сьогодні в Україні є суттєвий брак фінансових ресурсів для здійснення фінансування бюджетних видатків, в тому числі і фінансування закладів охорони здоров'я. Фінансування охорони здоров'я є необхідною умовою нормального функціонування будь-якої держави. Для здійснення цієї мети, формується мережа закладів охорони здоров'я, а також акумулюються фінансові ресурси через розподіл та перерозподіл ВВП. Основним джерелом фінансування системи охорони здоров'я є бюджет.

Фінансування галузі охорони здоров'я за рахунок бюджету має декілька передумов, [1, с. 22]:

- неспроможність ринкового механізму у сфері охорони здоров'я протистояти екстерналіям;

- існування інформаційної асиметрії;
- приналежність медичних послуг до суспільних благ;
- нездатність приватного сектору медичних послуг обслуговувати окремі верстви населення (пенсіонери, інваліди, діти);
- наявність деяких сфер неприбуткової діяльності, що не цікавить приватний сектор;
- ситуація, при якій витрати на охорону здоров'я являються інвестиціями в людський капітал ;
- необхідність у здійсненні регулювання діяльності ринку медичних послуг.

Основою формування коштів закладів охорони здоров'я є поняття фінансових ресурсів закладів охорони здоров'я. Так фінансові ресурси є сукупністю як грошових коштів так і капіталу в не грошовій формі. Фінансові ресурси можна класифікувати за декількома ознаками табл. 1.

Фінансовим ресурсам закладів охорони здоров'я характерні наступні риси [2]:

- постійна необхідність у достатньому фінансуванні для забезпечення ефективного надання послуг;
- формуються відповідно до законодавчо встановлених пропорцій між державними та недержавними джерелами фінансування;
- на стадії перерозподілу ВВП матеріалізуються у суспільне благо – медичну послугу;
- обсяги фінансування визначається залежністю від кількості пацієнтів у закладі охорони здоров'я у процесі надання медичних послуг;
- складність вимірювання і прогнозування надання медичних послуг через їх різноплановість;
- у забезпеченні діяльності закладу охорони здоров'я можуть трансформуватися в прямій формі фінансування, не утворюючи грошових фондів;

- оптимальні обсяги можуть забезпечуватися шляхом ефективного управління їх статичним і динамічним станами;

- процеси формування та використання фінансових ресурсів закладів охорони здоров'я є похідним від державної політики.

Таблиця 1

Класифікація фінансових ресурсів закладів охорони здоров'я

Ознака класифікації	Вид фінансових ресурсів
За способом формування	державний; приватний.
За джерелами формування	кошти державного бюджету; кошти місцевих бюджетів; кошти власних надходжень закладів охорони здоров'я.
За методами надходження	фінансові ресурси сформовані звикористанням фіскальних методів; фінансові ресурси сформовані в результаті надання медичних послуг; фінансові ресурси сформовані на благодійних засадах; фінансові ресурси сформовані в межах грантових програм.
За характером формування	кошти, отримані за надані медичні послуги, що передбачені програмою медичних гарантій; кошти, отримані за надані медичні послуги, що не передбачені програмою медичних гарантій; кошти, отримані за державними програмами охорони здоров'я, що забезпечують виконання загальнодержавних функцій; кошти, отримані за державними програмами громадського здоров'я; кошти, отримані за місцевими програмами громадського здоров'я; кошти, отримані за державними програмами розвитку та підтримки закладів охорони здоров'я; кошти, отримані за місцевими програмами розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я; кошти, отримані за медичні послуги, що надані певним категоріям осіб, які фінансуються за окремими програмами за рахунок коштів бюджетів
За напрямками використання	вкладені в необоротні активи; вкладені в оборотні активи
За формами забезпечення	бюджетні кошти; кошти страхових фондів; кошти від надання платних послуг; кошти міжнародних донорських організацій.

**Примітка. Складено на основі [2]*

Особливої уваги потребують методи формування фінансових ресурсів закладів охорони здоров'я: фіскальний, благодійний, грантовий та за рахунок безпосереднього надання медичних послуг.

У сфері охорони здоров'я основними методами фінансування є програмно-

цільовий метод, бюджетно-кошторисний метод та метод оплати за надані послуги. Перші два методи реалізуються на етапі розподілу бюджетних коштів головним розпорядником за певними бюджетними програмами (програмно-цільовий) та розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня. Останній – метод оплати за надані послуги, знаходить своє відображення у випадку надання державними чи комунальними закладами охорони здоров'я платних послуг. Кількісні та якісні показники фінансування сфери охорони здоров'я не відповідають потребам держави, населення та суспільства, що вказує на необхідність реформування та модернізації методів фінансування сфери охорони здоров'я. Скасувати або замінити програмно-цільовий метод фінансування сфери охорони здоров'я на інший є недоцільним та неможливим, оскільки, виконуючи соціальну функцію держави, відповідні органи влади визначають бюджетні цільові програми фінансування, а бюджетно-кошторисний метод доповнює забезпечення фінансування видатків на охорону здоров'я. Метод оплати за певні послуги, як зазначалося раніше, має певні позитивні моменти, але несе загрозу зменшення кількості медичних установ, тому оптимальним та виправданим є комплексне застосування всіх методів фінансування видатків на охорону здоров'я [3, с.148].

На сьогодні суттєвою проблемою є пандемія COVID-19, яка загострила ситуацію зі станом фінансування та функціонування системи охорони здоров'я України. Значна частина населення фінансово неспроможна забезпечити собі якісне лікування, а держава не в змозі забезпечити всім хворим, які потребують лікування, госпіталізацію та безоплатне надання послуг. Тому питання об'єднання зусиль та фінансових потоків для підтримки, розвитку та якісного функціонування системи охорони здоров'я є пріоритетним. Одним з ефективних рішень є обов'язкове медичне страхування.

Запровадження загальнообов'язкового державного соціального медичного страхування може стати додатковим джерелом надходження коштів для здійснення фінансування галузі охорони здоров'я. Ця пропозиція не є новою, проте вона є важливим заходом покращення фінансування сфери охорони

здоров'я.

Підсумовуючи зазначимо, що основними учасниками фінансування системи охорони здоров'я є державні та місцеві бюджети, пацієнти, добродійні фонди, донорська допомога. Також працює програма медичних гарантій, відповідно до якої виплату отримує безпосередній надавач послуги.

Список використаних джерел:

1. Карпшин Н. І. Фінансове забезпечення охорони здоров'я в реалізації державних функцій на ринку медичних послуг : дис. ... канд. екон. наук : 08.04.01 фінанси, грошовий обіг і кредит. Тернопіль: ТДЕУ, 2006. 187 с.

2. Прус Н. В., Савченко Н. Г. Підходи до управління фінансовими ресурсами в контексті реформування системи охорони здоров'я України. *Економіка та держава*, 2018. № 10. С. 27–32. URL : <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4163&i=4>

3. Зозуля Д.В. Методи фінансування видатків на охорону здоров'я: переваги та перспективи реформування. *Право і суспільство*. 2021. №4. С.144-150.

Дулик Ірина Андріївна
Спеціаліст сектору документального забезпечення
ГУ ДМС у Львівській області

**ОЦІНКА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ
ДОКУМЕНТООБІГУ В ОРГАНАХ ДЕРЖАВНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ
СЛУЖБИ**